

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Ugrai Péter ügyvéd (6723 Szeged, Malom u. 6.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) I. rendű és a **felperes neve** (felperes címe) II. rendű felpereseknek a dr. Varró Dénes ügyvéd (6400 Kiskunhalas, Garbai u. 6.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen számlatartozás megfizetése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2006. december 5. napján kelt 17.G.17-04-000067/39. számú ítélete ellen az alperes részéről 40. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a marasztalási összeget - az elsőfokú perköltség kivételével - az alperes a II. r. felperesnek köteles megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a II. r. felperesnek 15 napon belül 350.000 (háromszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetének túlnyomó részben helyt adva az alperest 16.972.782 forint és kamatai valamint a perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladó felperesi igényt elutasította. A peres felek közti jogvitát a köztük 2004. évben szóban létrejött mezőgazdasági termékértékesítési szerződés alapján bírálta el, e szóban létrejött szerződés tartalmát megegyezőnek tekintette a 2003. április 30-án a felperes és az alperes gyermeke, P. Á. között írásban létrejött szerződés tartalmával. Megállapította, hogy a mezőgazdasági termékértékesítési szerződésből eredően az alperes 37.656.629 forint megtérítésére volna köteles a felperes felé, mely összeg az alpereshez leszállított és átvett napos kacsák a leszállított takarmány ellenértékéből, valamint a

takarmány kiszállításával felmerült fuvarköltség összegéből tevődik össze. Megállapította azt is, hogy ezzel szemben az alperes követelése a felperes felé a leadott pecsenyekacsa útiapadóval növelt ellenértéke (20.564.463 forint), valamint a nem felróhatóan elhullott állatok nevelésével felmerült kár (411.874 forint), összesen 21.276.337 forint. A kettő közti különbséget, 16.380.292 forint megtérítésére kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest. Az alperes perbeli védekezésével összefüggésben kifejtette azt, hogy miután az alperes vagy megbízottja a vágóhídi mérlegelés és minősítés során nem volt jelen, és azt a helyszínen nem kifogásolta, a felperes által csatolt okirati bizonyítékokkal szemben azon előadását bizonyítani, hogy a felperes által elismertnél nagyobb átlagsúlyú, kobzást nem indokolóan ép, egészséges, I. osztályú kacsák adott le, nem tudta. Kifejtette azt is, hogy a 3. turnusban nevelt kacsák túltartásával összefüggésben felmerülő költségeket az alperes akkor háríthatná át a felperesre, amennyiben bizonyította volna azt, hogy a 3. turnus kacsái 49-53 napos korukra a technológiailag 49-53 napig tartott pecsenyekacsa minőségi előírásainak megfelelőek, legalább 2,6 kg/db súlyúak, és vágóhídi felhasználásra alkalmasak voltak. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli bizonyítékok e tény megállapítására alapot nem adnak, az alperes által a 3. turnusban nevelt pecsenyekacsák átvételét ezért a felperes jogszerűen tagadta meg, miután az alperes határidőre szerződészerűen teljesíteni nem tudott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen, annak megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt az alperes jelentett be fellebbezést. Fellebbezésében vitatta azt, hogy a közte és a felperes között 2004. évre létrejött szerződés tartalma megegyezett volna a felperes és az alperes fia közt 2003. évre létrejött szerződés tartalmával, álláspontja szerint írásbeli szerződés hiányában pontosan nem állapítható meg az, hogy a peres feleket a szerződésből eredően milyen jogok illetik meg, illetőleg kötelezettségek terhelik. Állította, hogy a felperes a 3. turnusban nevelt pecsenyekacsák átvételét azért tagadta meg, és ennek következtében az alperesnél a túltartás költségei azért merültek fel, mert túltermelés miatt a felperestől a vele szerződő K.. B. Rt. a hízott pecsenyekacsákat átvenni nem tudta. Hivatkozott arra is, hogy a felek közti szerződésnek nem volt olyan kitétele, mely szerint az alperes szerződészerűen csak I. osztályú kacsák leadásával teljesíthet, álláspontja szerint a felperesnek a 3. turnusban nevelt kacsákat a 2,6 kg/db súlyhatár alatt, II. osztályúként is át kellett volna vennie, csak alacsonyabb áron. Hivatkozott arra is fellebbezésében, hogy a felperes az 1. és 2. turnusban átvett kacsák elszámolása során is szerződésszegést követett el, mert a 2,8 kg/db súly feletti állatokat vette át I. osztályúként, mivel a közte és a baromfifeldolgozó közti szerződés szerint a 2,8 kg/db súly alatti kacsák II. osztályúnak minősültek, szemben a felperes és az alperes közti szerződéssel, melyben a 2,6 kg/db fölötti súlyú kacsa minősült I. osztályú egyednek.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást túlnyomó részben helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás iratai alapján - a fellebbezésre is figyelemmel - az alábbiak szerint pontosítja:

A felperes és az alperes között 2004. gazdasági évre szóban létrejött mezőgazdasági termékértékesítési szerződés tartalma nagyrészt egyezett meg a felperes és az alperes fia közt 2003. gazdasági évre írásban létrejött szerződés tartalmával. A szerződések közti eltérés az volt, hogy 2004. évben a felperes a napos kacsák felneveléséhez kevesebb tápot biztosított, és hogy a felek az alperes szolgáltatásának minőségi követelményeit szóban pontosították. Az írásbeli szerződés szerint a felperes a telepítéstől számított 49-53 napon belül a termelő által felnevelt pecsenyekacsák elszállítását vállalta azzal, hogy az állatoknak meg kellett felelniük a technológiailag 49-53 napig tartott pecsenyekacsa minőségi előírásainak. A pecsenyekacsa nevelés technológiai leírása szerint a pecsenyekacsa nevelés célja 48-50 napos korra 2,9-3,2 kg körüli élő súlyú kacsák előállítására, amelyek érett, iparilag is feldolgozható tollazatúak, és ízletes húst szolgáltatnak. A piaci igényhez igazodva vághatók a kacsák fiatalabb életkorban, alacsonyabb élő súlyban is, de ilyenkor a tollazat iparilag nem feldolgozható, és a nehezebb kopaszthatósággal is számolni kell.

A fentiekhez képest az alperes és a felperes szóbeli szerződésében pontosított szerződési tartalom az volt, hogy az alperesnek az átvett napos kacsákat 6-7 hét alatt (42-49 nap) 2,8 -3,25 kg súlyúra kellett felhizlalnia. A perben kihallgatott tanúk vallomása mellett a másodfokú bíróság e ténymegállapítás körében legnagyobb súllyal az alperes saját eladását vette figyelembe, aki a per első tárgyalásán úgy nyilatkozott, hogy az átvett napos kacsákat 6-7 hét alatt 3,15-3,20 kg/db súlyúra kellett felhizlalni (10. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal). A 11. sorszámú jegyzőkönyvben tett előadása szerint a szerződés szerinti követelmény a 2,8-3,25 közötti db súlyú kacsák hizlalása volt (11 sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal). A 2005. június 3-i tárgyaláson pedig olyan előadást tett, hogy S. G.-val a 2004. évre vonatkozó szóbeli megállapodás az volt, hogy 7 hét alatt legalább 3 kg súlyúra kell a kacsákat felhizlalni, melyet majd az integrátor által kötött áron adhat le a termelő (16. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal). A per során tett alperesi nyilatkozatok alapján, azokat egybevetve a perben kihallgatott tanúk vallomásával, valamint az 1. és 2. turnusban leadott kacsák súlyát is figyelembe véve a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes kötelezettsége a felperessel szóban is létrejött szerződés alapján az volt, hogy az átvett napos kacsákat legalább 2,8 kg/db súlyúra hizlalja fel, és a felperes ezen súlyú kacsák átvételére volt köteles amellyel, hogy a nagyobb részt szerződés szerinti súlyra felnevelt kacsák mellett a felperes az e súlyt el nem érő állatokat is átvette, a szerződést azonban kizárólag a szerződés szerinti súlyt el nem érő állatokkal szerződésszerűen teljesíteni nem lehetett.

Az alperes és a felperes közti szóbeli szerződés tartalma az átvett kacsák minőségi besorolása tekintetében a 2003. évben a felperes és az alperes gyermeke közt írásban létrejött szerződés tartalmával megegyezett, ekként I. osztályúnak minősült az a pecsenyekacsa, amely 2,6 kg/db és 3,25 kg/db közti súlyú, ép, egészséges,

nem tokos, nem torzsokos, és amely a magyar szabványnak megfelel, az II. osztályú kacsá pedig a tokos, torzsokos és általában minden olyan kacsá, amely nem felel meg az I. osztályú követelményeknek.

A felperes K. B. Rt-vel 2004. évre kötött szerződésének 2.1. és 5. pontjában a szerződés teljesítésének Minőségi követelményeit az MSZ 6918:1997. sz. vágó baromfi szabványra utalással határozták meg.

Az így kiegészített és pontosított tényállásból is helyes jogi következtetést vont le érdemben az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása során, helyes döntését helyes jogi indokokkal támasztotta alá, és a felek közti jogvita elbírálásához szükséges és alkalmazandó jogszabályokat is helyesen hívta fel, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta azzal a pontosítással, hogy - miután a másodfokú eljárás során a felperes helyébe jogutódja lépett - a marasztalási összeget - az elsőfokú perköltség kivételével - a jogutód II. r. felperes részére kell megfizetni. A felperesi jogutódlás folytán az első és másodfokú ítélet indokolásában megjelölt felperesen ezért a felperesi jogelődöt kell érteni.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy az alperes azt a tényt, hogy a felperesi elszámolásban feltüntetettekkel ellentétben nagyobb mennyiségű pecsenyekacsát adott le I. osztályú minőségben, és ezért részére magasabb ellenérték jár, bizonyítani nem tudta. Ugyancsak nem bizonyította az alperes azt a fellebbezésben is állított tényt sem, hogy a felperes a 2,6 kg/db és a 2,8 kg/db közti élőállatokat II. osztályú áron számolta volna el. Ezt nem igazolja sem az alperes által hivatkozott, a felperes és K. B. Rt. közti szerződés, sem pedig az 1. és 2. turnusban leadott kacsák átvételekor kiállított a pecsenyekacsák minőségi átvételéről készült jegyzőkönyv tartalma sem. A felperes és a B. Rt. közti szerződésben utalás sincs arra, hogy az I. osztályú teljesítésnek a 2,8 kg/db súly feletti pecsenyekacsá számítana, a felek a minősítés tekintetében a MF6918.997. számú vágóbaromfi szabványra utaltak vissza, mely szabvány szerint az I. osztályú a 2,5 kg/db feletti kacsá. (szabvány 3.4. pontja). Az elsőfokú ítéleti tényállásból megállapítható az, hogy az 1. turnusban leadott I. osztályú kacsák átlag súlya 2,8 kg volt, és mivel életszerűtlen és valószínűtlen, hogy valamennyi kacsá pontosan ugyanannyi kilogramm súlyú volt, nyilvánvaló, hogy az átlag az e súlyhoz képes nagyobb, illetőleg kisebb kacsák súlyából alakult ki, ami azt jelenti, hogy a felperes a 2,8 kg alatti kacsákat is vett át I. osztályúként. Ugyanakkor viszont a II. osztályúként leadott kacsák átlagsúlya 2,3 kg volt, ami szintén azt támasztja alá, hogy a II. osztályúként elszámolt kacsák súlya lényegesen azaz az I. osztályú súlyhatár alatt volt. A 2. turnusban I. osztályúként leadott kacsák átlagsúlya 2,73 kg volt, ami önmagában is igazolja azt, hogy a felperes nem kizárólag a 2,8 kg/db fölötti súlyú kacsákat vette át I. osztályúként, hiszen ebben az esetben az átlagsúly 2,8 kg alatt nem lehetett volna. Az alperes által hivatkozott bizonyítékok tehát azt az alperesi előadást, hogy a felperes az 1. és 2. turnus során a minőségi elszámolásnál eltért a szerződéstől, nem bizonyították.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával is, hogy az alperes a per során nem bizonyította azt, hogy a felperes a szerződést

megszegte, mert az alperes által a 3. turnusban felnevelt kacsák szerződésszerűen felajánlott teljesítését nem fogadta el. E körben nem osztja az elsőfokú bíróság az alperesnek azt a fellebbezésbeli álláspontját, hogy a felek közti szerződést kizárólag II. osztályú pecsenyekacsák átadásával is szerződésszerűen lehetett volna teljesíteni. Ezt nem támasztja alá sem a tényállásban részletesen idézett alperesi előadás, sem a perben kihallgatott tanúk vallomása, hozzátéve azt is, hogy a felperes az alperes által tudottan és ismerten a pecsenyekacsákat nagyüzemi, ipari feldolgozásra szánta, amire elsősorban az I. osztályú pecsenyekacsa alkalmas, másrészt a nemcsak hogy I. osztályú, de a szerződés szerinti 2,8 kg/súlyhatárt elérő pecsenyekacsának legkedvezőbb az ipari feldolgozhatósága, és e súlyhatár elérése esetén lehetett volna nyereséges a termelés a termelő alperes számára is. Az a tény, hogy az alperes az 1. és 2. turnusban a szerződés szerinti 2,8 kg/súlyhatárt el nem érő állatokat is átvette, a nagyobb részt I. osztályú, és szerződés szerinti súlyhatárt elérő állatokkal együtt, nem jelenti önmagában azt, hogy a szerződést csak a II. osztályú egyedekkel is szerződésszerűen teljesíteni lehetett volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletében is megállapítást nyert az az alperes által nem is vitatott, hogy a 3. turnusban nevelt kacsák 49 napos korukban (június 10-én) 2,45 kg/db átlagsúlyúak voltak, a kiegészített tényállás szerint pedig az alperesnek 6-7 hét (azaz 42-49 nap alatt) legalább 2,8 kg/súlyúra kellett az egyedeket felhizlaltatnia, így a 49 napos korban 2,45 kg/db átlag súlyú egyedeket a felperes átvenni nem volt köteles, azzal, hogy ezek átvételét a következő hétre halasztotta, szerződésszegést nem követelt el. Az állomány súlya a következő hétre nem gyarapodást, hanem fogyást mutatott, ugyanis 53 napos korban az állomány átlagsúlya már csak 2,1 kg volt, mely már a II. osztályú követelményeket sem érte el, így ebben az időpontban módosított teljesítési határidőben sem állt fenn az alperes átvételi kötelessége. Június 14-én az átvételt a felperes a június 21. és 26. közti hétre módosította, arra azonban bizonyíték a perben nincs, hogy az állomány átlagsúlya erre az időpontra a 2,8/kg minimum súlyhatárt elérte volna, ezt az alperes sem a perben, sem a fellebbezésében nem is állította, ahogy azt sem, hogy ezen 21-26. héten a felperes részére szerződésszerű teljesítést ajánlott volna fel, melyet a felperes nem fogadott el. Egyébként pedig életszerűtlen és lehetetlen is lett volna a június 14-én 2,1 kg súlyú állományt a következő hétre 2,8 kg/súlyúvá felhizlaltatni, a szakértői vélemény szerinti átlagos heti 20-30 dkg-os súlygyarapodást figyelembe véve ugyanis az állomány 7-12 nap elteltével a 2,8 kg-os súlyt nem érhetette el.

A fentebb kiemelt tények is alátámasztják az elsőfokú bíróságnak azt a helyes jogi álláspontját, hogy az alperes a felperes felé szerződésszerű teljesítést a 3. turnusban felajánlani nem tudott, ennek hiányában pedig az alperes a nem szerződésszerű teljesítés elfogadását, súlyhatárt el nem érő állomány átvételét jogszerűen tagadta meg.

Nem nyert bizonyítást az alperesi fellebbezésben is felhozott alperesi tényállítás sem a per során, hogy a felperes a teljesítést azért tagadta volna meg, mert túltermelés miatt a K. B. Rt. tőle több állatot átvenni nem tudott, ez alperesi

tényállítást ugyanis a perbeli bizonyítékok, a kihallgatott tanúk vallomása nem támasztja alá.

Miután az alperes szerződésszerű teljesítést nem ajánlott fel, a felperes részéről nincs a Ptk. 313. § szerinti szerződésszegés, mely megalapozná a Ptk 299. § (1) bekezdésre alapított azon alperesi igényt, hogy a 3. turnus túltartásával összefüggésben felmerült kárai a felperesi követelésbe beszámításba kerüljenek.

A felperes az elsőfokú bíróság által kimunkált és elvégzett elszámolás eredményeként mutatkozó 16.680.292 forint megfizetésével késedelembe esett, ezért a felperes a Ptk. 300. § (1) bekezdése értelmében jogszerűen követelheti a teljesítést a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatokkal együtt.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, melynek következményeként a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes az immár jogutódként perbelépő II. r. felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésre köteles, e költség összegét a másodfokú bíróság a 32/2003(VIII.23.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes költségmentessége folytán feljegyzett illetéket a Kmr. 14. §-a alapján az állam viseli.

P é c s, 2007. szeptember 12.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Kassai Gyöngyi
tisztviselő